Journal of Educational Sciences *(JEDUS)*
Spring & Summer, 2022, 29(1), 123-142
DOI: 10.22055/edus.2021.37220.3219

Rcceived: 28 Apr 2021
Accepted: 06 Jun 2022

Orginal Article

Designing a Model and Tool for Measuring the Financial Literacy of Primary School Principals: Grounded Theory

Samad Borzoian Shirvan*
Afshin Norouzi Elmi**
Morteza Taheri***

Introduction

Economic challenges (recession, inflation, etc.) always affect the quality and quantity of education and on the other hand, the quality of any educational system depends on the quality of the administrators of that system. School principals should be able to meet the challenges of their school. Also, improve the quality of education in their schools. Financial literacy is a tool that can be a powerful arm of school principals in solving school financial challenges. The purpose of this study is to provide a model and tool for measuring the financial literacy of primary school principals.

Method

The method used in this research is Grounded theory. Using purposive sampling method, 8 university professors in the field of education economics and 2 school principals were selected. Data were collected using semi-structured interviews. Then the data were coded by the three-step method in Grounded theory.

Results

Finally, principals 'financial literacy was explained and the causal factors, contexts, strategies, intervention factors and consequences of school principals' financial literacy were identified. Then, according to the identified factors, the model and form of measuring the financial literacy of school principals was presented.

---

* Assistant Professor, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.
** Master of Educational Management, Allameh Tabatabai University, Tehran. Iran. *Corresponding Author:* afshinnorozielmi@gmail.com
*** Associate Professor, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

Discussion

School principals must have a set of competencies and skills to maintain the quality and improve the conditions of the school under their management. Financial literacy is one of these competencies that empowers principals in solving the financial challenges of schools. Assessing and determining the current situation School principals' financial literacy needs a model and tools. School principals' financial literacy assessment model explains the various dimensions and angles of school principals' financial literacy. Educators and founders of private schools. Policymakers and decision-makers in the education system should pay special attention to the financial literacy of school principals, and education district administrators should consider financial literacy in the appointment and selection of school principals

Keywords: financial literacy, school principals, grounded theory, primary education

Author Contributions: In the present study, the first author, is responsible for supervising and directing the overall research process and compiling and finalizing the amendments to the article. The second author,, is in charge of compiling the research plan, the process of collecting, analyzing and interpreting the findings, and writing the text of the article. In general, concluding the findings and expanding and interpreting them jointly with all colleagues and the third author, was appointed as a dissertation consulting professor.

Acknowledgments: The authors thank all dear Professors and School principals who have helped us in this research.

Conflicts of interest: The authors declare there is no conflict of interest in this article.

Funding: This research is not sponsored by any institution and all costs have been borne by the authors

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۰۲/۰۸
تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۳/۱۶

مجله‌ی علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز
بهار و تابستان ۱۴۰۱، دوره‌ی ششم، سال ۲۹
شماره‌ی ۱، ص‌ص: ۱۴۲-۱۲۳

مقاله پژوهشی

طراحی الگو و ابزار سنجش سواد مالی مدیران مدارس ابتدایی: نظریه داده بنیاد

صمد برزویان شیروان*
افشین نوروزی علمی**
مرتضی طاهری***

چکیده

هدف از انجام این پژوهش طراحی الگو و ساخت ابزار سنجش سواد مالی مدیران مدارس ابتدایی است. این پژوهش کیفی بر مبنای رویکرد اکتشافی و روش نظریه‌ی داده بنیاد انجام شد. جامعه‌ی آماری شامل افراد متخصص و صاحب‌نظر در زمینه اقتصاد آموزش، مدیران مدارس دولتی و خصوصی بود که ۱۰ نفر از این جامعه با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند و به‌کارگیری معیار اشباع نظری، برای پاسخگویی به سؤالات پژوهش و مصاحبه‌هایی نیمه ساختاریافته پژوهش، انتخاب شده‌اند. برای به دست آوردن اعتبار و روایی داده‌ها از دو روش بازبینی مشارکت‌کنندگان و مرور خبرگان شرکت‌کننده در پژوهش استفاده شده است. نتایج تحلیل داده‌ها در طی سه مرحله‌ی کدگذاری (باز، محوری و انتخابی) حاکی از ۲۳ مقوله کلی است که در چارچوب الگوی پارادایمی طراحی گردیده است. برمبنای مقوله‌های فوق و با استفاده هرچه بیشتر از کدهای درون‌متنی ابزار سنجش سواد مالی مدیران مدارس در سه حیطه سواد مالی تخصصی، عمومی و عملکردی و پیامدهای سواد مالی مدیران مدارس ساخته شد. بر اساس نتایج پژوهش پیشنهاد می‌شود که مدیران مناطق آموزش و پرورش و مؤسسان مدارس در انتصاب و گزینش مدیران، سواد مالی را لحاظ کنند و از ابزار این پژوهش برای سنجش سواد مالی مدیران مدارس استفاده کنند.

واژه‌های کلیدی: سواد مالی، مدیران مدارس، نظریه داده بنیاد، دوره ابتدایی

---

* استادیار، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران
** کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
afshinnorozielmi@gmail.com
*** دانشیار، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

مقدمه

آموزش و پرورش یکی از حیاتی‌ترین نهادهای هر جامعه به شمار می‌رود بنابراین توسعه و پیشرفت جامعه در گرو کیفیت نظام آموزشی است (Azizi, Jafari, Gholami & Mahamadi, 2017). مدارس به‌مثابه سازمان‌هایی کوچک اما با نقش‌های بزرگ در دنیای امروز در سرنوشت بشر نقشی سازنده و غیرقابل انکار دارند، از این رو، تمام افرادی که در این سازمان مشغول به کار می‌باشند، به‌ویژه مدیران در ایفای این نقش سازنده اثرگذارند. «نقش اصلی مدیر به‌عنوان یک رهبر آموزشی با تغییر زمینه‌های تاریخی، اقتصادی، فنّاورانه و سازمانی تغییریافته است که نشان‌دهنده لزوم ایجاد تغییرات در مدیریت مدارس است» (Murphy, 2016, 253).

کیفیت هر نظام آموزشی به کیفیت مدیران آن نظام آموزشی وابسته است و در حقیقت هیچ کشوری نمی‌تواند از سطح مدیرانش بالاتر رود (Pirzad, Saki & Karimi, 2018). به همین دلیل امروزه تلاش می‌شود که افرادی را در پست‌های مدیریتی بگمارند که برای رهبری اثربخش، توانایی و شایستگی‌های لازم را داشته باشند (Ahanchian & Babadi, 2014). به‌زعم Alagheband (2013) وظایف مدیران آموزشی در شش دسته امور کارکنان، امور دانش آموزان، امور مالی، برنامه درسی و تدریس و برقراری رابطه با جامعه خلاصه می‌شود. با این وصف، مدیریت اثربخش منابع مدرسه که منابع مالی را نیز در برمی‌گیرد، یکی از اجزای اصلی وظایف مدیران مدارس است. در چند دهه‌ی اخیر و مشخصاً از دهه‌ی 1970 به بعد آموزش و پرورش در ارائه‌ی درست خدمات آموزشی با چالش‌هایی روبه‌رو بوده است (Azizi, Jafari, Farzad & Senoubari, 2013). چالش‌هایی چون سیر نزولی سهم آموزش و پرورش از درآمد ملی، کسری بودجه آموزش و پرورش، نارضایتی‌های موجود از کیفیت و کارایی نظام آموزشی و عدم پاسخگویی به نیازها و تقاضاهای جامعه؛ زمینه را برای توجه بیشتر به سواد مالی مدیران مدارس را فراهم کرده است (Hashemi, 2012).

به عقیده (Stoskopf, 2013) شرایط مالی یک مدرسه، مدیران را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ بنابراین، نیاز دسترسی به دانش پایه و توانایی تجزیه و تحلیل داده‌های مالی منجر به تصمیم‌گیری‌های منطقی و علمی مدیران خواهد شد. در مدیریت مدرسه مهارت‌های مدیریت

مالی از جایگاه بسیار مهمی برخوردار است، بنابراین لازم است مدیران آموزشی مهارت‌های مدیریت مالی خوبی داشته باشند (Shahzad, Kashif & Ali, 2019). به گفته (Heller, 1975) توانایی مدیران در به‌کارگیری دانش و مهارت‌های مالی درگرو دسترسی به دانش در حوزه سواد مالی است. سواد مالی یک درک اساسی از مفاهیم مالی است که امروزه در سطح جهان به‌عنوان یک مهارت اساسی در زندگی شناخته شده است؛ زیرا مصرف‌کنندگان باید بتوانند در بین طیف گسترده‌ای از محصولات، خدمات و ارائه‌دهندگان محصولات مالی (بانک‌ها و بنگاه‌ها) تفاوت قائل شوند تا بتوانند امور مالی خود را با موفقیت مدیریت کنند (Moreno-Herrero, Salas-Velasco & Sánchez-Campillo, 2018).

Nicknami, Taghipour, Delavar & Ghafary (2009) اظهار می‌دارند که مدیریت مدرسه مهم‌ترین عامل تغییر و نوآوری در امر آموزش و پرورش است. مدیران مدارس بر همه جنبه‌های مدارس تأثیر می‌گذارند، زیرا آن‌ها سازمان‌هایی را اداره می‌کنند که تولیدشان انسان است و این انسان‌ها باید آن‌قدر ساخته و پرداخته گردند که به سهولت و با مهارت، جذب بازارهای کار و زندگی شوند (Khanifar, Naderi Bani, Ebrahimi, Fayyazi & Rahmati, 2020). مدیران با صلاحیت، وظایف خود را می‌شناسند و با درایت چالش‌های پیش روی مدارس را پشت سر می‌گذارند.

مدیران مدارس بر طبق شرح وظایف مصوب شورای عالی آموزش و پرورش مسئولیت مدیریت امور مالی را بر عهده دارند و به دلیل نقش پررنگی که در ارتقا سطح یادگیری دانش‌آموزان و تأثیری که در توسعه حرفه‌ای معلمان دارند باید دارای سطحی از سواد مالی باشند. در این پژوهش بر اساس روش نظریه‌پردازی داده بنیاد، پرسش‌های پژوهشی ذیل هدایت‌کننده فرایند پژوهش شدند: ۱- الگوی سواد مالی مدیران مدارس چه مؤلفه‌هایی را در برمی‌گیرد؟ ۲- ابزار مناسب سنجش سواد مالی مدیران مدارس شامل چه نشانگرهایی است؟

پیشینه نظری

تعلیم و تربیت با رویکردی جدید به دنبال شناسایی و شکوفا کردن استعدادهای دانش‌آموزان است تا از این طریق زمینه را برای نقش‌آفرینی آن‌ها در فعالیت‌های سازنده جامعه بشری آماده سازد، به نحوی که سعادت واقعی افراد و جوامع تأمین گردد (Ghorbankhani,

Salehi & Moghaddam Zadeh, 2020). از طرفی مدیران مدارس به‌عنوان اداره‌کنندگان مدارس، مسئولیت اجرای این نقش را در مدارس بر عهده دارند. اجرای نقش مؤثر در تحقق سعادت واقعی افراد و جوامع در گرو اختصاص و جذب منابع مالی کافی است. سواد مالی یکی از صلاحیت‌هایی که یک مدیر مدرسه باید آن را کسب کند تا بتواند منابع را به‌قدر کفایت جذب کند و در اولویت‌بندی هزینه‌ها نیز هوشمندانه عمل کند.

آموزش سواد مالی می‌تواند منافع زیادی برای افراد مختلف از جمله مدیران مدارس داشته باشد. سه زمینه اصلی که سواد مالی را در برمی‌گیرد شامل: ۱- دانش مالی ۲- نگرش مالی ۳- رفتار مالی است. مؤلفه‌های سواد مالی را می‌توان در این سه زمینه تعریف و بررسی کرد (OECD, 2013). در پژوهشی (Kazempour Dizaji, Khan Mohammadi & Moinuddin, 2020)با استفاده از روش نظریه‌پردازی داده بنیاد به ارائه الگویی جهت آموزش سواد مالی در ایران پرداخته‌اند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که آموزش سرفصل‌های کلی سواد مالی شامل: مدیریت درآمد و پس‌انداز، مدیریت ریسک و مدیریت مخارج است که جهت طرح، تدوین و اجرای برنامه آموزش سواد مالی در ایران می‌توان از آن بهره برد. سواد مالی مدیر هم بر رفتار سازمانی شخص مدیر و هم بر اداره سازمان تحت مدیریت او اثر می‌گذارد. در پژوهشی Tuffour, Amoako & Amartey (2020) به ارزیابی تأثیر سواد مالی مدیران بر عملکرد بنگاه‌های اقتصادی کوچک پرداخته‌اند، نتایج نشان می‌دهد که سواد مالی در موفقیت یا عدم موفقیت بنگاه‌های اقتصادی کوچک تأثیر بسزایی دارد. از طرفی مدیران مدارسی که سواد مالی داشته باشند، نگرش مثبتی نسبت به آموزش سواد مالی برای معلمان و دانش آموزان مدرسه‌ی خود دارند، در همین راستا fisher (2021) در پژوهشی به نگرش مدیران مدارس متوسطه نسبت به آموزش سواد مالی در پنسیلوانیا پرداخته است. نتایج حاصل از این مطالعه نگرش مثبت نسبت به گنجاندن موضوعات مالی در برنامه درسی را نشان می‌دهد.

یکی از عواملی که مدیران را برای کسب سواد مالی ترغیب می‌کند، کسب موفقیت‌های مالی است در همین راستا Ishmuhametov & Kuzmina-Merlino (2017) در پژوهشی به بررسی انگیزه‌های مدیران شرکت‌های کوچک برای دستیابی به سواد مالی پرداخته‌اند. نتایج نشان می‌دهد که تلاش برای موفقیت مالی به یکی از عوامل اصلی انگیزشی برای دستیابی به سواد مالی و توسعه مهارت‌های مدیریت مالی است. عوامل جمعیت شناختی (سن، جنس،

رشته تحصیلی، فرهنگ و ...) نیز بر سواد مالی مدیران اثرگذار است. در پژوهشی Babaei, Rezainejad & Abolfathi (2016) به بررسی ارتباط سواد مالی و ویژگی‌های جمعیت شناختی پرداخته‌اند. نتایج نشان می‌دهد که سواد مالی با جنسیت، سن، سطح تحصیلات، محل سکونت (شهر یا روستا)، رشته تحصیلی، وضعیت تأهل، سطح درآمد و سنوات خدمت کارکنان ارتباط دارد.

سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان آموزش و پرورش با سنجش سواد مالی مدیران مدارس و اطلاع از میزان آن، می‌توانند تصمیمات لازم برای بهبود سواد مالی مدیران مدارس را اتخاذ نمایند. در همین راستا در پژوهشی Salari Nasab (2018) به سنجش سواد مالی مدیران عامل شرکت‌های تعاونی کوچک و رابطه آن باسیاست‌های مالی شرکت‌های تعاونی استان خراسان شمالی پرداخته است. نتایج نشان می‌دهد بین سواد مالی (دانش، مهارت و اعتمادبه‌نفس برای تصمیم‌گیری مالی) و سیاست مالی شرکت‌های تعاونی رابطه معنی‌دار وجود دارد. با توجه به نتایج پژوهش‌های صورت گرفته، عمده توجه پژوهشگران معطوف به سواد مالی مدیران شرکت‌های خصوصی بوده و غالب پژوهش‌های صورت گرفته در حوزه آموزش و پرورش به سواد مالی دانش‌آموزان پرداخته‌اند. علی‌رغم اهمیت و ضرورت سواد مالی مدیران مدارس کمتر مورد توجه پژوهشگران قرارگرفته است لذا با توجه به خلأ پژوهشی فوق در سطح مدارس این پژوهش باهدف ارائه الگو و ابزاری جهت سنجش سواد مالی مدیران مدارس ابتدایی طراحی گردیده است.

روش

این پژوهش به روش کیفی و با روش نظریه داده بنیاد و بر اساس رهیافت نظام‌مند (Corbin & Strauss, 2008) انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش کلیه متخصصان در حوزه اقتصاد آموزش کشور و مدیران موفق مدارس دولتی و خصوصی شهرستان خرم‌آباد (استان لرستان) است. نمونه این تحقیق ۸ نفر از صاحب‌نظران در حوزه اقتصاد و اقتصاد آموزش (سواد مالی) هستند و ۲ نفر از مدیران موفق مدارس که با روش نمونه‌گیری هدفمند (گلوله برفی) و با در نظر گرفتن رسیدن به اشباع نظری انتخاب شدند که در جدول (۱) مشخصات مصاحبه شوندگان آمده است. در این پژوهش با توجه به اهداف و روش پژوهش

از مصاحبه نیمه ساختاریافته برای گردآوری اطلاعات استفاده شده است. متن هر مصاحبه مربوط به سواد مالی مدیران مدارس بعد از بارگذاری در نرم‌افزار Atlas.Ti.7.5، کدگذاری (کدگذاری باز) شد.

مقبولیت داده‌ها با مرور دست‌نوشته‌ها توسط مشارکت‌کنندگان و درگیری طولانی‌مدت محقق با مشارکت‌کنندگان صورت گرفت. همچنین نمونه‌گیری با حداکثر تنوع (اساتید و مدیران از دانشگاه‌ها و مدارس مختلف) باعث افزایش اعتبار داده‌ها شد.

جدول ۱. مدرک، رشته تحصیلی و سمت مصاحبه‌شوندگان

Table 1. Degree, field of study and position of the interviewee

سمت Position	سطح تحصیلات Degree	رشته تحصیلی Field of study
دانشیار/ دانشگاه آزاد یزد	دکترا	حسابداری
استادیار/ دانشگاه تهران	دکترا	اقتصاد توسعه
استاد/ دانشگاه علامه طباطبایی تهران	دکترا	منابع انسانی
دانشیار/ موسسه آموزش عالی	دکترا	اقتصاد آموزش عالی
استاد تمام/ دانشگاه شیخ بهایی اصفهان	دکترا	اقتصاد
استادیار / دانشگاه علامه طباطبایی تهران	دکترا	اقتصاد آموزش
استاد /دانشگاه پیام نور مشهد	دکترا	علوم اقتصادی
استادیار /دانشگاه تهران	دکترا	مدیریت آموزشی
مدیر مدرسه	کارشناسی ارشد	مدیریت آموزشی
مدیر مدرسه	کارشناسی ارشد	مدیریت آموزشی

قابلیت تائید با رعایت بی‌طرفی محقق، توافق روی کدها و درون‌مایه‌ها، بررسی متن مصاحبه‌ها، کدها و طبقات استخراج‌شده توسط سه نفر (دو نفر از مدیران و یک نفر از اساتید) مورد تائید قرار گرفت. قابلیت اطمینان داده‌ها با استفاده از نظرات کارشناسان و مطالعه مجدد کل داده‌ها فراهم شد و همچنین قابلیت انتقال از طریق مصاحبه با مشارکت‌کنندگان متفاوت و ارائه نقل‌قول‌های مستقیم، تبیین غنی داده‌ها را امکان‌پذیر کرد. برای اعتبار مصاحبه‌ها، کدگذاری توسط دو نفر (روش کدگذاری همکار) انجام شد و کدهای غیرمشابه حذف شد و در ادامه، محقق مصاحبه‌ها را با استفاده از کدهای استخراج‌شده، کدگذاری کرده است. یکی از روش‌ها برای ارزشیابی تحقیق کیفی استفاده از روش معیار مقبولیت است. معیار مقبولیت به

این معنا است که الگوی ارائه‌شده منعکس‌کننده نظرات مصاحبه‌شونده‌ها است، به همین منظور بعد از تحلیل داده‌ها و ارائه الگو با استفاده از نظریه داده بنیاد، الگوی ارائه‌شده در اختیار ۲ نفر از صاحب‌نظران سواد مالی قرار گرفت و نظرات اصلاحی ایشان اعمال شد و روایی الگوی ارائه‌شده، مورد تائید قرار گرفت.

یافته‌ها

با استخراج و طبقه‌بندی مقوله‌های پژوهش در قالب مدل مفهومی تحقیق و در راستای پاسخگویی به سؤالات تحقیق، یافته‌های پژوهش در ذیل ارائه شده است.

سؤال اول: الگوی سواد مالی مدیران مدارس چه مؤلفه‌هایی را در برمی‌گیرد؟

در این پژوهش از پارادایم (Corbin & Strauss, 2008) جهت دستیابی به الگوی سنجش سواد مالی استفاده شده است، در این پارادایم عوامل علی، عوامل زمینه‌ای، عوامل مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها در مورد مقوله اصلی (سواد مالی مدیران مدارس) تبیین می‌شوند؛ بنابراین در پاسخ به سؤال اول موارد ذکرشده در موردسنجش سواد مالی مدیران مدارس تشریح می‌شود.

مقوله اصلی (سواد مالی مدیران مدارس)

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از بخش کیفی از طریق مصاحبه با خبرگان این حوزه، سواد مالی در دو بخش سواد مالی عمومی و سواد مالی تخصصی تعریف‌شده است. سواد مالی عمومی برای مدیران مدارس شامل مؤلفه‌های: مدیریت درآمدها، مدیریت هزینه‌ها، اعتبار و بهره، معامله و ریسک و سواد مالی تخصصی از خصوصیت‌های فردی مدیر، دانش و مهارت‌های کلیدی، رفتار مالی مدیر است. مصاحبه‌شوندگان در پژوهش حاضر بر دانش و آگاهی مدیران مدارس تأکید کرده‌اند.

بنابراین سواد مالی مدیران مدارس هم شامل اطلاعات و دانش مربوط به امور مالی است و از سوی دیگر مهارت‌ها، قابلیت‌ها و توانایی‌های مربوط به حوزه مالی است که مدیر مدرسه باید آن‌ها را کسب کند و یا مورد آموزش قرار بگیرد؛ اما مؤلفه‌های سواد مالی مدیران مدارس را می‌توان از تعاریف بالا به دست آورد و این مؤلفه‌ها در حوزه حرفه‌ای مدیر مدرسه بیان نمود. مؤلفه‌ها شامل ابعاد تخصصی و عمومی سواد مالی مدیران مدارس است.

مؤلفه‌های سواد مالی برای مدیران مدارس ناظر بر بعد فردی و حرفه‌ای مدیر است؛ یعنی مدیر از نظر فردی باید توانایی‌هایی مالی داشته و هم درزمینه حرفه‌ای خود صلاحیت‌هایی را کسب کرده باشد؛ بنابراین سواد مالی این‌گونه تعریف می‌شود:

سواد مالی مدیران مدارس: مجموعه‌ای از دانش‌ها، مهارت‌ها و صلاحیت‌هایی که مدیر مدرسه در حوزه عمومی سواد مالی (مدیریت درآمدها و هزینه‌ها، اعتبار و بهره، معامله و ریسک) و در حوزه تخصصی (خصوصیت‌های فردی، دانش و مهارت‌های کلیدی، رفتار مالی مدیر) باید از خود نشان بدهد.

بر اساس نتایج استخراجی از بخش کیفی پژوهش **عوامل علی** عبارت‌اند از: مؤسسان، سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان نظام آموزش و پرورش و تقاضاهای آن‌ها، ویژگی‌های فردی مدیر، بقای اقتصادی واحد آموزشی.

با توجه به تنوعی که در مدارس سطح کشور وجود دارد، طبیعتاً تصمیم‌گیرندگان متفاوتی برای مدارس وجود دارد. اکثر مدارس کشور از نوع دولتی هستند اما مدارس خصوصی نیز در سطح کشور فعالیت می‌کنند؛ بنابراین در اکثر موارد تصمیم‌گیرنده اصلی مدارس وزارت آموزش و پرورش است و در مدارس خصوصی نیز مؤسس و یا نماینده مؤسس تصمیم‌گیرنده اصلی است؛ بنابراین درخواست مؤسسان، سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان نظام آموزش و پرورش برای بهبود سواد مالی مدیران مدارس و خواست آن‌ها برای برقراری جریان سواد مالی در مدارس حائز اهمیت است. مؤسسان، سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان نظام آموزش و پرورش از طرق مختلف مانند درخواست از مدیران برای ارتقای سواد مالی، ارزیابی عملکرد مالی مدیران و مدرسه، تشویق مدیران به مشارکت در کارگاه‌های آموزشی سواد مالی می‌توانند سواد مالی را در مدیران ایجاد و ارتقا دهند.از طرفی مدیر مدرسه به‌عنوان شخصی که دارای اختیار و مسئولیت است باید نیاز به سواد مالی را در خود ببیند و دنبال ایجاد و ارتقای سواد مالی در خود باشد.

علاوه بر این مؤسسان و مدیران مدارس خصوصی و همچنین سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان آموزش و پرورش نیز به دنبال بازده سرمایه‌گذاری خود در بخش آموزش هستند. بنابراین چه دولت و چه سرمایه‌گذاران خصوصی باید از سرمایه‌گذاری در مدارس به‌عنوان بنگاه اقتصادی سود ببرند تا این سرمایه‌گذاری ادامه یابد.به عبارت دیگر تداوم سرمایه‌گذاری در بخش آموزش وابسته به بقا و بازده واحدهای آموزشی است.

عوامل محیطی مرتبط با سواد مالی مدیران مدارس

با استناد به نتایج استخراج‌شده از بخش کیفی عبارت‌اند از: ویژگی‌های جمعیت شناختی، فرهنگ، بافت محیط کار، مؤلفه‌های اقتصادی مدرسه، گزینش مدیران.

ویژگی‌های جمعیت شناختی از قبیل سن، جنس، قومیت، تحصیلات و محل سکونت به‌عنوان پردامنه‌ترین عاملی که در ادبیات و مصاحبه‌های مربوط به سواد مالی، شناسایی‌شده که نشان از اهمیت این مقوله در سواد مالی است.

علاوه بر این فرهنگ و بافت محیط کار و همچنین نگاه اسلامی نیز در پرورش سواد مالی تأثیرگذار است. فرهنگ و خرده فرهنگ‌های اقوام بر سواد مالی مدیران اثرگذارند. در کنار این مقوله‌ها گزینش مدیران نیز حائز اهمیت است. مدیری که بر پایه مبانی و اصولی علمی انتخاب‌شده باشد و واجد مؤلفه‌های سواد مالی باشد تسهیلگر جریان سواد مالی در مدرسه خواهد بود. نحوه انتخاب و گزینش مدیران تأثیر عمیقی بر جریان سواد مالی در مدرسه دارد، مدیر با سواد مالی سعی بر ایجاد و تقویت جریان سواد مالی در مدرسه دارد و خواهان پرورش دانش‌آموزان با سواد مالی است.

از سوی دیگر مؤلفه‌های اقتصادی مدرسه همچون تعداد دانش‌آموزان، هزینه‌های مدرسه، استقلال مالی مدرسه و استفاده از الگوهای مشارکتی تأمین منابع مدرسه نقش مهمی در پرورش سواد مالی مدیران مدارس دارد. مدیری که با هزینه‌های بالا، سر و کار دارد و درآمدهایش برای هزینه‌ها کفایت نمی‌کند لازم می‌داند که از سایر منابع و روش‌ها درآمد کسب کند بنابراین نیاز است که سواد مالی خوبی داشته باشد.

عوامل مداخله‌گر در سواد مالی مدیران مدارس

با توجه به نتایج استخراج‌شده از مصاحبه‌ها عوامل مداخله‌گر در سواد مالی مدیران مدارس عبارت‌اند از: نظام آموزشی کشور، تعاملات بین سازمانی، وضعیت اقتصادی کشور، آزادی و استقلال مالی مدیران، سیاست‌ها و قوانین.

نظام آموزشی که سواد مالی را مهم می‌داند و برنامه‌های مختلفی برای ارتقا سواد مالی مدیران، کارکنان و دانش‌آموزان دارد می‌تواند، جامعه‌ای با سواد مالی پرورش دهد. تعاملات بین سازمانی مدیران با آموزش و پرورش و معاونت مالی آموزش و پرورش برای جذب منابع

و تعامل با سایر ارگان‌ها و سازمان‌هایی که می‌توانند نقش اثرگذار مالی در مدرسه داشته باشند، نقش مؤثری در افزایش جذب منابع مالی برای مدرسه دارد؛ بنابراین مدیران مدارس نیازمند سواد مالی‌اند. تعامل با خیرین و والدین و ارائه گزارش‌های مالی و لیست فعالیت‌های انجام‌شده توسط مدرسه برای دانش‌آموزان می‌تواند، توجه آن‌ها را برای مشارکت مالی بیشتر در مدرسه جلب کند. علاوه بر این وضعیت اقتصادی کشور با تمام پیچیدگی‌ها و سختی‌ها بر سواد مالی مدیران اثرگذار است. مدیری که سواد مالی دارد آینده‌نگر است و برای شرایط متفاوت مالی پیشروی خود و واحد آموزشی تحت مدیریت خود آمادگی دارد.

عواملی چون تورم، رونق و رکود در اقتصاد، شرایط پیچیده‌ای برای افراد جامعه به وجود می‌آورد که مدیران مدارس نیز از این قاعده مستثنا نیستند؛ بنابراین کسانی که سواد مالی خوبی دارند به‌جای طرح شکایت از شرایط موجود، برای منابع و مصارف خود برنامه‌ریزی مؤثری انجام می‌دهند. وضعیت اقتصادی کشور عاملی مؤثر در انگیزه مدیران برای دریافت آموزش‌های سواد مالی است، افراد در وضعیت اقتصادی مطلوب تمایل کمتری به دریافت سواد مالی دارند تا در وضعیت اقتصادی نامطلوب. وضعیت نامطلوب نیازهای دانشی و مهارتی را در بین افراد بیشتر مشخص می‌کند. سیاست‌ها و قوانین ملی در حوزه اقتصاد (برنامه‌های پنج‌ساله توسعه، سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور و ...) و برنامه‌های اقتصادی سازمان‌هایی مانند آموزش و پرورش (سند تحول بنیادین، توسعه مدرسه محوری و ...) می‌توانند سواد مالی مدیران را تحت تأثیر قرار دهند، در واقع هم قوانین کلان اقتصادی کشوری و هم قوانین جزئی که توسط وزارت آموزش و پرورش ابلاغ می‌شوند، در سواد مالی مدیران مدارس اثرگذارند. سیاست‌های حاکم بر محیط آموزشی همان‌گونه که جنبه‌های آموزشی را تحت تأثیر قرار می‌دهد می‌تواند بر جنبه‌های مالی محیط آموزشی نیز اثرگذار باشد. در واقع مدیران مدارس دولتی در مدیریت مالی واحد آموزشی خود دارای کم‌ترین آزادی عمل‌اند؛ این عدم آزادی باعث کاهش انگیزه مدیران مدارس دولتی برای کسب سواد مالی می‌شود.

راهبردهای ایجاد سواد مالی مدیران

بر اساس نتایج بخش کیفی پژوهش استخراج شده‌اند **که** در چهار گروه به‌صورت ذیل طبقه‌بندی گردیده‌اند: آموزش مهارت‌های اقتصادی، برنامه‌ها و تکالیف اقتصادی، روش‌های

آموزش اقتصادی، دوره‌های مدیریتی.

آموزش مهارت‌ها و دانش‌های لازم اقتصادی به مدیران مدارس اولین راهبرد برای پرورش مدیران با سواد مالی است. این راهبرد شامل مهارت‌های حل مسئله، بازاریابی آموزشی، بازاریابی دیجیتال (دیجیتال مارکتینگ)، مدیریت درآمدها و هزینه‌ها، اسناد و مستندسازی، تجربه کاری در مدیریت اقتصادی هست. با ارائه راهبرد برنامه‌ها و تکالیف برای مدیران مدارس می‌توان سواد مالی مدیران را بهبود بخشید؛ تکالیف و برنامه‌هایی مانند تکالیف اجرایی برای مدیران، استفاده از نظام پرداخت حقوق برای تنبیه و تشویق مدیران، ایجاد زمینه برای سواد مالی دانش‌آموزان، بررسی عملکرد مالی مدیران، برنامه استراتژیک مالی، تجمیع تخصص‌ها، تحصیلات تکمیلی اقتصادی (کارشناسی ارشد و دکتری در حوزه اقتصاد آموزش)، تدوین چشم‌اندازها برای توسعه فرهنگی و آموزشی، توسعه مهارت و دانش اقتصادی، سرمایه‌گذاری برای آینده که این تکالیف و برنامه‌ها فرصت را برای ارتقای سواد مالی مدیران ایجاد خواهد کرد.

از سوی دیگر برای اجرایی کردن این تکالیف و برنامه‌ها از روش‌های گوناگونی به‌عنوان راهبرد سوم برای ارتقا سواد مالی مدیران استفاده می‌شود. این روش‌ها شامل: آموزش آزاد، آموزش پیش از شروع مدیریت همراه با آزمون استاندارد، آموزش ضمن خدمت، آموزش مجازی، بسته‌های آموزش مالی است. با این روش‌ها می‌توان برنامه و تکالیف اقتصادی متناسب برای مدیران با شرایط متفاوتی که ازنظر هزینه و زمان دارند ایجاد کرد.

در کنار راهبردهای بالا استفاده از دوره‌های آموزشی مدیریتی که شامل مباحث مالی باشد و هم موارد مدیریتی باشد نیز راه گشا است. دوره‌هایی از قبیل دوره‌های اضافی آموزش مالی، دوره رفتار سازمانی، دوره اصول مدیریت، دوره‌های ریسک‌پذیری و پرورش خلاقیت، دوره مدیریت مالی، دوره کارآفرینی و دوره مدیریت عمومی، می‌توانند سواد مالی مدیران مدارس را ارتقا دهند

بر اساس نتایج استخراج‌شده **پیامدهای سواد مالی مدیران مدارس**، در چهار گروه طبقه‌بندی شده‌اند: مدیر مدرسه، معلمان، دانش‌آموزان، عملکرد کلی مدرسه.

مدیران مدارس فاقد مهارت‌ها و دانش سواد مالی در درآمدزایی و حتی در مصرف منابع مالی نیز مشکل دارند، چون علم و توانایی بودجه‌ریزی و حسابرسی این منابع را ندارند بنابراین اولین پیامدی که سواد مالی برای مدیران مدارس دارد متوجه خود مدیر مدرسه و در ادامه مدرسه است. همچنین سواد مالی قدرت تصمیم‌گیری اثرگذار و درست را به مدیران می‌دهد. سواد مالی

مدیران را برای دریافت برنامه بازنشستگی خود و کارکنان خود آماده و ترغیب می‌کند.

از سویی دیگر علاوه بر مدیران مدارس، معلمان، دانش‌آموزان و حتی والدین از مزایای سواد مالی مدیران و گردش مالی که این سواد می‌تواند در مدرسه ایجاد کند؛ بهره‌مند می‌شوند. سواد مالی مدیر برای معلمان افزایش حقوق و مزایا و کاهش دغدغه‌های مالی و افزایش رضایت و تعهد کاری را در پی خواهد داشت و برای دانش‌آموزان آرامش و نشاط در سطح ذهنی، جسمی و مالی و افزایش رغبت به یادگیری و علاقه به ادامه تحصیل را به دنبال خواهد داشت.

سوال دوم: ابزار مناسب سنجش سواد مالی مدیران مدارس شامل چه نشانگرهایی است؟

گزینش و به‌کارگماری مدیران مدارسی که بتوانند انتظارات مؤسسان، سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان نظام آموزش و پرورش را برآورده کنند، همواره یکی از دغدغه‌های مدیریتی تصمیم‌گیرندگان بوده و هست. این پژوهش به دنبال طراحی الگو و ابزاری برای سنجش سواد مالی بوده است؛ بنابراین ابزار سنجش سواد مالی مدیران مدارس با توجه به یافته‌ها و الگوی سنجش سواد مالی مدیران مدارس طراحی گردیده و سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیرندگان ستادی، استانی و مناطق آموزش و پرورش از این ابزار می‌توانند استفاده نمایند. فرم سنجش سواد مالی مدیران مدارس که در قالب ۱۹ گویه با حداکثر ٤۰ امتیاز طراحی‌شده، می‌تواند به‌عنوان یک ابزار برای سنجش سواد مالی مدیران مدارس مورد استفاده قرار گیرد. این فرم به سه حیطه سواد مالی تخصصی، سواد مالی عمومی و عملکرد و پیامدهای سواد مالی مدیران مدارس پرداخته است. در حیطه سواد مالی تخصصی از مؤلفه‌هایی چون (رفتار مالی مدیر، دانش و مهارت‌های کلیدی و خصوصیت‌های فردی) و در حیطه سواد مالی عمومی مؤلفه‌هایی از قبیل مدیریت درآمدها، مدیریت هزینه‌ها، اعتبار و بهره، معامله و ریسک، بهره گرفته‌شده است، همچنین در حیطه‌ی عملکرد و پیامدهای سواد مالی مدیران مدارس از مؤلفه‌های عملکرد مالی، عملکرد علمی مدرسه، معلمان و دانش‌آموزان استفاده شده است. فرم سنجش سواد مالی مدیران مدارس در جدول (۲) آمده است.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش به دنبال ارائه الگو و ابزار سنجش سواد مالی مدیران مدارس ابتدایی است. مرور ادبیات پژوهش، منتج به شناسایی شکاف نظری گردید که گویای ضرورت توجه به سواد مالی

جدول ۲. فرم سنجش سواد مالی مدیران مدارس

Table 2. Financial literacy assessment form of school principals

فرم سنجش سواد مالی مدیران مدارس (School Principals Financial Literacy Assessment Form)			
حیطه ارزشیابی Area of evaluation	مؤلفه Component	شاخص‌ها Indicators	امتیاز Score
سواد مالی تخصصی	رفتار مالی	تسلط به علم روز سواد مالی و آموزش سواد مالی به دیگران (هر ساعت آموزشی 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
		توانایی اداره موفق مسائل مالی مدرسه با اعلام نظر حسابداری اداره (هر سال 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
	دانش و مهارت‌های کلیدی	توانایی استفاده از نرم‌افزارهای حسابداری مخصوص مدارس (هر نرم‌افزار 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
		توانایی تحلیل و گزارش‌گیری مالی مدرسه و تسلط بر مقررات مالی مدرسه (هر سال 0.5 امتیاز)	4 امتیاز
	خصوصیت‌های فردی	مدرک تحصیلی دکترا و ارشد (2 امتیاز) کارشناسی (1 امتیاز) کاردانی (0.5 امتیاز)	2 امتیاز
		خلاقیت‌های درآمدی و هزینه‌ای در سطح مدرسه به‌شرط مستند بودن (هر مورد 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
سواد مالی عمومی	مدیریت درآمدها	میزان درامد سالانه (هر 10 میلیون تومان، 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
		خرید اقلام مورد نیاز مدرسه با قیمت مناسب و کیفیت مناسب (هر 1 میلیون خرید 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
	معامله و ریسک	استفاده از بیمه‌های درمانی و تکمیلی و سرمایه‌ای (هر بیمه 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
	اعتبار و بهره	محاسبه صحیح قیمت تمام‌شده خدمات و کالا در حوزه آموزش و مدرسه (هر 1 میلیون 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
		توانایی افتتاح و ثبت حساب‌ها و دریافت وام (هر حساب با گردش 10 میلیونی 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
عملکرد و پیامدهای سواد مالی مدیران مدارس	عملکرد مالی	جذب منابع نقدی سرمایه‌گذاران، خیرین و اولیا (هر 1 میلیون تومان 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
		ایجاد صندوق‌های مالی در مدرسه (به ازای هر 10 میلیون تومان موجودی صندوق 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
	عملکرد علمی	افزایش درصد قبولی دانش آموزان در ازمون‌های مدرسه (هر 5 درصد افزایش 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
		افزایش کیفیت علمی مدرسه بر اساس رتبه‌بندی آموزش‌وپرورش (هر رتبه 1 امتیاز)	2 امتیاز
	معلمان	پرداخت میانگین فوق‌العاده، کارانه و... (هر300 هزار تومان 0.5 امتیاز	2 امتیاز
		استفاده معلمان از کمک مالی مدرسه (به‌غیراز دستمزد و ...) (هر 1 میلیون 1 امتیاز)	4 امتیاز
	دانش‌آموزان	اجرای برنامه‌های حمایتی از دانش‌آموزان شامل: بهبود تغذیه، خرید لوازم‌التحریر، خرید پوشاک و کمک مالی به اولیا (هر برنامه 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
		موفقیت دانش‌آموزان در ایجاد و مدیریت کسب‌وکارهای کوچک و دیجیتال (هر دانش‌آموز 0.5 امتیاز)	2 امتیاز
جمع			40 امتیاز

مدیران مدارس و در اولویت قرار دادن آموزش این قشر از نظام آموزشی به‌عنوان اثرگذاران در نسل آینده جامعه است. با توجه به الگوی به‌دست‌آمده در این پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت ارائه آموزش و تصویب قوانین و مقرراتی که از آموزش سواد مالی حمایت می‌کنند، در صورتی که این آموزش‌ها با ویژگی‌های شخصی خود مدیران متناسب باشند، می‌تواند سطح سواد مالی مدیران مدارس را ارتقا دهد. مدیران مدارس نیز همانند سایر مدیران بنگاه‌های اقتصادی باید صلاحیت‌های لازم برای اداره مالی مدارس فارغ از دولتی بودن یا خصوصی بودن را داشته باشند و بقا و استمرار واحدهای آموزشی در شرایط تحریم‌های ظالمانه و تورم و رکود اقتصادی کشور که منجر به کمبود منابع مالی در سطح کلان نظام آموزش و پرورش به‌ویژه مدارس گردیده است را تضمین کنند. بر طبق نتایج استخراج‌شده از پژوهش، سواد مالی مدیران در حوزه سواد مالی تخصصی و سواد مالی عمومی شکل می‌گیرد که هم ناظر بر زندگی شخصی مدیران است و هم زندگی حرفه‌ای مدیران. نتایج پژوهش حاضر در رابطه با سواد مالی مدیران با نتایج پژوهش Zare Raisabadi (2011) همسو است. عواملی چون (مؤسسان، سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان نظام آموزش و پرورش و تقاضاهای آنان، ویژگی‌های فردی مدیر، بقای اقتصادی واحد آموزشی) بر سواد مالی مدیران مدارس مؤثرند. عوامل موثر شناخته شده در ایجاد سواد مالی مدیران در پژوهش حاضر در پژوهش Lavimi (2017) نیز دیده شده است.

در پرورش سواد مالی مدیران مدارس عواملی از قبیل ویژگی‌های جمعیت شناختی، فرهنگ، بافت محیط کار، مؤلفه‌های اقتصادی مدرسه به‌عنوان عوامل زمینه‌ای شناخته‌شده است. نتایج پژوهش‌های Lavimi (2017); Kazempour Dizaji, Khan Mohammadi and Moinuddin (2020); Dianti and Hanifehzadeh (2015) با یافته‌های پژوهش حاضر در عوامل زمینه‌ای سواد مالی مدیران مدارس همسو هستند. عواملی از قبیل نظام آموزشی کشور، تعاملات بین سازمانی، وضعیت اقتصادی کشور، آزادی و استقلال مالی مدیران، سیاست‌ها و قوانین به‌عنوان عوامل مداخله‌گر در پرورش مدیران با سواد مالی شناخته‌شده‌اند. این عوامل در پژوهش‌های Kazempour Dizaji, Khan Mohammadi and Moinuddin (2020) و Lavimi, (2017) نیز دیده شده است.

پرورش مدیران با سواد مالی نیازمند یکسری از راهبردهاست، راهبردهایی که شرح آن‌ها

در پاسخ به سؤال اول آورده شد در پژوهش‌های، Cordero, Gil-Izquierdo and Pedraja-Chaparro (2020); Kazempour Dizaji, Khan Mohammadi and Moinuddin (2020) مورد اشاره قرار گرفته‌اند که از این جهت یافته‌های این پژوهش‌ها با یافته‌های پژوهش حاضر در مورد راهبردهای پرورش مدیران با سواد مالی هم‌راستا هستند.

سواد مالی در بین مدیران شرکت‌های کوچک‌مقیاس (قابل مقایسه با مدارس خصوصی) تأثیر مثبتی بر عملکرد شرکت و زندگی فردی مدیران آن‌ها داشته است (Tuffour, Amoako & Amartey, 2020). پیامدهایی که سواد مالی مدیران در پی دارد که شرح آن در پاسخ به سؤال اول آورده شده است در پژوهش‌های Kazempour Dizaji, Khan Mohammadi and Moinuddin (2020); Tuffour, Amoako and Amartey (2020), نیز مورد اشاره قرار گرفته است که ازاین جهت یافته‌های پژوهش حاضر با موارد اشاره شده همخوانی دارد.

بر اساس نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌شود سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان نظام آموزشی کشور شرایطی برای آموزش و توسعه سواد مالی مدیران مدارس ایجاد کنند. علاوه بر این سواد مالی پیامدهای مثبتی مدیران در بردارد، بنابراین برنامه‌های آموزشی ضمن خدمت سواد مالی برای مدیران ارائه گردد. آموزش ضمن خدمت زمانی اثربخش است که همراه با آزمون‌های استاندارد بعد از آموزش باشد؛ بنابراین مسئولین آموزش ضمن خدمت وزارت آموزش‌وپرورش باید آزمون‌های استانداردی بعد از آموزش ضمن خدمت ارائه دهند. مدیران مناطق آموزش‌وپرورش و مؤسسان و تصمیم‌گیرندگان مدارس جهت گزینش و سنجش سواد مالی مدیران مدارس می‌توانند فرم سنجش سواد مالی جدول (۲) را مورد استفاده قرار دهند و حتی به‌عنوان معیار گزینش مدیران مدارس در حوزه مالی در نظر گرفته شود.

سهم مشارکت نویسندگان: در پژوهش حاضر نویسنده اول، مسئولیت، نظارت و هدایت روند کلی پژوهش و تدوین و نهایی‌سازی اصلاحات مقاله را بر عهده داشته‌اند. نویسنده دوم در تدوین طرح تحقیق، فرآیند گردآوری، تحلیل و تفسیر یافته‌ها و نگارش متن مقاله را بر عهده داشته و درمجموع نتیجه‌گیری از یافته‌ها و بسط و تفسیر به‌صورت مشترک و با بحث و تبادل‌نظر کلیه همکاران و با همراهی نویسنده سوم، به‌عنوان استاد مشاور پایان‌نامه، انجام شد.

تضاد منافع: نویسندگان اذعان دارند که در این مقاله هیچ‌گونه تعارض منافعی وجود ندارد.

منابع مالی: پژوهش حاضر از هیچ موسسه و نهادی حمایت مالی دریافت نکرده و کلیه هزینه‌ها در طول فرآیند اجرای پژوهش بر عهده پژوهشگران بوده است.

تشکر و قدردانی: پژوهش حاضر بدون همکاری مشارکت‌کنندگان امکان‌پذیر نبود؛ بدین‌وسیله از کلیه مشارکت‌کنندگان تقدیر و تشکر به عمل می‌آید.

References

Ahanchian, M. Babadi, A. (2014). Preparation and validation of a performance evaluation questionnaire for university department heads: Application of mixed method in practice. ***Education and Learning Research,*** *10*(2), 147-162 .[Persian]

Alagheband, A. (2013). *Introduction in educational management*, Tehran: Ravan Publishing. [Persian]

Azizi, N., Jafari, P., Farzad, V., & Senoubari, M. (2013). Obstacles of the Private Sector's Participation in Iran's Education: Case Study the Non-Profit Schools. ***Journal of Educational Scinces*****,** *20*(1), 75-94. [Persian]

Azizi, N., Jafaree, P., Gholami, K., & Mohamadi, S. (2017). How do kurdistanian teachers view of their welfare? A look at teachers welfare and the factors influencing it based on grounded theory approach. ***Journal of Educational Scinces*****,** *24(2), 109-128*. [Persian]

Babaei, A. Rezainejad, F. & Abolfathi, A. (2016). A Study of the Relationship between Financial Literacy of School Principals and Demographic Characteristics (Case Study: Principals of Education Schools in Abdanan County) *Economic Studies, Financial Management and Accounting* Summer 2016, Volume 2 - Number 2 (14 pages - from 45 to 58) [Persian]

Cordero, J. M. Gil-Izquierdo, M. & Pedraja-Chaparro, F. (2020). Financial education and student financial literacy: A cross-country analysis using PISA 2012 data. ***The Social Science Journal*****,** 1-19.

Corbin, J., & Strauss, A. (2008). Strategies for qualitative data analysis. *Basics of Qualitative Research. Techniques and procedures for developing grounded theory*, *3*.

Dianti, Z. Hanifehzadeh, M. (2015). A Study of the Literacy Level of Tehran Families and Related Factors. ***Financial Knowledge of Securities Analysis*****.** 26: 115 – 139[Persian]

Fisher, K. (2021). *The Need for Increased Financial Literacy in Today's High Schools: Principals' Perspectives* (Doctoral dissertation, Robert Morris University).

Ghorbankhani, M., Salehi, K., & Moghaddam Zadeh, A. (2020). Construction of a Standardized Questionnaire to Detect the Pseudo Evaluation in Elementary Schools. ***Journal of Educational Scinces*****,** *27*(2), 91-116. [Persian]

Hashemi, S. A. (2012). *Higher Education (Concepts and Approaches)*, Lamerd Islamic Azad University Press.Iran [Persian]

Heller, M. P. (1975). *So Now You're a Principal*.

Ishmuhametov, I., Kuzmina-Merlino, I. (2017). What Motivates a Learner Manager of a Logistic Company to Achieve Financial Literacy?. ***Procedia Engineering*****,** *178*, 76-84.

Kazempour Dizaji, F., Khanmohammadi, M., & Moeinuddin, M. (2020). Developing the Financial Literacy Education Model in Iran using the Grounded Theory Approach. ***Financial Engineering and Securities Management*****,** *11*(43), 151-179. [Persian]

Khanifar, H., Naderi Bani, N., Favvazi, M., & Rahmati, M. H. (2020). School Managers: Competence, Knowledge, Abilities and Skills and Model Presentation. ***Journal of New Approaches in Educational Administration*****,** *11*(45), 1-30. [Persian]

Lavimi, H. (2017). *Investigating the financial literacy status of high school students in Ahvaz and providing solutions to improve it*. Master Thesis. Ilam University. [Persian]

Moreno-Herrero, D. Salas-Velasco, M. & Sánchez-Campillo, J. (2018). Factors that influence the level of financial literacy among young people: The role of parental engagement and students' experiences with money matters. ***Children and Youth Services Review*****,** 95, 334-351.

Murphy, J. F. (2016). *Professional standards for educational leaders: The empirical, moral, and experiential foundations*. Corwin Press.

Nicknami, M., Taghipour, Z. A., Delavar, A., & Ghafary, M. M. (2009). The Design and Evaluation of a Causal Model of Creativity and Innovation of Educational Administrators in Tehran City. *Quarterly Journal of New Approaches in Educational Administration. Iran.* [Persian]

OECD (2013) *PISA 2012 Assessment and Analytical Framework: Mathematics, Reading, Science, Problem Solving and Financial Literacy*. Paris: OECD Publishing

Pirzad, A. A, Saki, R, Karimi, F. (2018). Investigating the components of effective behavior of Farhangian University managers in order to provide a model for improving management and its compliance with the requirements of this university. ***Journal of Research in Educational Systems*****,** 12 (Special Issue), 337-359. [Persian]

Salari Nasab, A. (2018). *Assessing the financial literacy of CEOs of small cooperatives and its relationship with the financial policies of cooperatives in North Khorasan Province*, 4th National Conference on Applied Research in Management, Economics and Accounting, Iran, Tehran, [Persian]

Shahzad, M. A. Kashif, N. U. & Ali, M. Q. (2019). Financial Managerial Skills of Head and Accelerated Secondary Schools Performance in District Sahiwal. ***Global Regional Review*****,** *4*(2), 272-279.

Stoskopf Jr, J. E. (2013). *Perceptions of high-school principals' preparedness for their financial resposibilities*. Edgewood College Edgewood College, ProQuest Dissertations Publishing, 2013. 3564545.

Tuffour, J. K. Amoako, A. A. & Amartey, E. O. (2020). Assessing the effect of financial literacy among managers on the performance of small-scale enterprises. ***Global Business Review*****,** 0972150919899753.

Zare Raisabadi, A. (2011). *Study of financial literacy of managers (case study of Yazd city*. Master Thesis. Islamic Azad University, Yazd Branch.Iran [Persian]

© 2022 Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4. 0 International (CC BY-NC 4. 0 license) (http://creativecommons. org/licenses/by-nc/4. 0/).